

közben a szövegét mondja, milyen mozgásokat végez — az hitelesen játszhatja Sarkadit. Azaz, akinek az érzéke megvan ehhez, az tudja a humorát közvetíteni. Akinek nem, az nehéz helyzetekbe juthat.

— *Hogyan jellemezné egy fiatal rendezőnek a drámaíró Sarkadit?*

— Ha valaki a mai kor legfőbb problémáival és a jelen nagy értelmiségi alkainak legfőbb problémáival vagy embereivel akar találkozni, és ezt akarja színészeivel kőrealizmusban előadni — mert az Oszlopos Simeon abszurdításában is tulajdonképpen az a tragikus, hogy ez teljesen igaz —, akkor az forduljon Sarkadihoz. Lehet játszani, nagyon lehet játszani. De csődbe kerül, ha elvont oldalról próbál közelíteni hozzá. Ha pedig egy rendező azt mondja: énnekem ebből ez meg ez a mondanivalóm, az majdnem biztos, hogy félreviszi. Nagyon erősen hozzátartozik a megrendezéséhez az is, hogy ismerni kell — mint Csehovnál is — műveit és hangvételét, stílusát, az embert, azaz nagyon körül kell járni, úgy lehet csak jó előadást létrehozni. Például az Oszlopos Simeonban az ivásnak fiziológiailag hozzá kell tartoznia a főhőshöz. Ahhoz, hogy a fölmentés, a megértés, a részvét teljes legyen, a színésznek olyannak kell lennie, aki tudja ennek a belső marását, és aki ennek az összes poklán, bukatóján átment.

— *Hogyan látja barátja életművének zárószakaszát?*

— Sarkadinál az Oszlopos Simeonnal és az Elveszett paradicsommal befejeződött egy drámaírói korszak, amit így nem folytatott volna tovább. Amit ezekről az emberekről, erről a korról ki akart fejezni, elmondta. Mennyi minden volt, vagy lett volna még benne, ez csak akkor derülhetne ki, ha lenne föltámadás.

CSONTOS SÁNDOR

A KÖRHINTA FORGATÁSA IDEJÉN. SARKADI MELLETT FÁBRI ZOLTÁN, A RENDEZŐ